

# Kort tid til patienterne kræver **benhård** prioritering

Fysioterapeuter har i gennemsnit 15 minutter til at afklare patientens funktionsniveau, behov for genoptræning, hjælpemidler, afprøve øvelser og informere om forløbet efter udskrivelsen.

TEKST  
FAGLIG REDATØR  
VIBEKE PILMARK

FOTO ANDERS  
HEEGAARD

**KORTE PATIENTKONTAKTER ER** et vilkår for mange fysioterapeuter på sygehuse i dag. Det er ikke nødvendigvis noget, fysioterapeuter har stræbt efter, men sådan har udviklingen været. Det fortæller specialeansvarlig fysioterapeut Pernille Villumsen. Hun har arbejdet på sygehuse, siden hun blev færdig i 2002, først på Næstved Sygehus og de sidste tre år på Slagelse Sygehus.

I den periode er hendes tid sammen med den enkelte patient blevet stærkt reduceret. Hun arbejder til daglig på de almen medicinske afdelinger, marve-tarm-kirurgisk og intensiv afdeling, hvor der er en overvægt af multisyge og ældre patienter, der typisk har været indlagt flere gange på et år. Mange af dem er nervøse og forvirrede over situationen og har svært ved at forholde sig til genoptræning og tiden efter indlæggelse, forklarer Pernille Villumsen.

## I gennemsnit et kvarter per patient

Pernille Villumsen bruger morgenen til at læse journaler over de patienter, hun skal konsultere senere på dagen. Der er derefter tre timer til at nå de cirka 10-12 patienter, hun har fået henvist. Og det er kort tid, når hun også skal indregne, at det ikke altid er let at få fat i patienterne, der f.eks. kan være

kørt til andre undersøgelser. Det giver i gennemsnit 15-18 minutter pr. patient inklusiv den tid, hun bruger på at gå fra den ene patient til den næste. Hendes opgaver på den korte tid er at afklare, om patienten har haft et funktionstab, om der er behov for genoptræning og hjælpemidler, og konferere med andre faggrupper.

”Opgaverne må nødvendigvis flyde lidt sammen rent tidsmæssigt. I praksis skal patienten ofte forholde sig til mange af mine spørgsmål og instruktioner, mens jeg samtidig beder dem afprøve forskellige funktioner i de uvante omgivelser på sygehuset. Det er ret store krav at stille til den ældre patient, som måske oven i købet har sovet dårligt, har nedsat hørelse og smerter fra en operation. Og selvom jeg prioriterer, at patienten kan stille spørgsmål undervejs, kan det alligevel godt føles mest som envejsskommunikation fra min side”, siger Pernille Villumsen.

## Få muligheder for opfølgning

De fleste patienter skal informeres om øvelser, som de skal udføre under resten af indlæggelsen, og når de kommer hjem fra sygehuset. For at sikre, at patienterne udfører øvelserne korrekt, bruger Pernille Villumsen tid på at gennemgå øvelserne. Da tiden er kort må hun prioritere, og typisk får patienterne ikke mere end 1-2 øvelser.

De ældre patienter på medicinsk afdeling er i gennemsnit indlagt 4-5 dage, og der er ofte ikke mulighed for at se patienterne flere gange under indlæggelsen, som tidligere.

”Vi prøver at nå en opfølgning med dem, der har det svært. Det kan være ældre med smerter, udtalt træthed eller med kognitive problemer, eller patienter, der stadig er i dyb krise efter en kræftdiagnose og derfor naturligt nok slet ikke er klar til at forholde sig til et genoptræningsforløb efter udskrivelsen. Det kan også være,



Ove Knudsen er indlagt på lungemedicinsk afdeling på Slagelse Sygehus. Den korte tid, han har med fysioterapeut Pernille Villumsen, bliver brugt til instruktion i sekretløsningsteknikker og gode råd om mobilisering.

at der er brug for at tjekke, at de ældre har forstået en øvelse eller kan finde ud af at bruge PEP-fløjten korrekt. Men ind i mellem er muligheden for opfølgning slet ikke til stede, fordi patienten er blevet udskrevet med kort varsel og allerede på vej hjem”, siger Pernille Villumsen.

På Slagelse Sygehus er det fysioterapeuternes opgave at udfylde genoptræningsplanerne. Derfor skal fysioterapeuterne i løbet af det korte møde også nå at få de informationer, der kræves til genoptræningsplanen. Det forudsætter ifølge Pernille Villumsen, at fysioterapeuten er systematisk og hurtigt kan danne sig et overblik over patientens funktionsniveau og genoptræningspotentiale.

### **Kvalitet og faglighed**

”Hvis den korte kontakt med patienten er den ramme, vi har at arbejde i, er det vigtigt at se på, hvordan vi højner kvaliteten af den. Det kræver blandt andet en afgrænsning og italesættelse

af vores primære formål med fysioterapi under indlæggelse på sygehus. Førhen var fysioterapien på sygehusene jo også en genoptræningsenhed og både patienter, pårørende og vores tværfaglige samarbejdspartnere forventer stadig, at patienterne får daglig genoptræning under deres indlæggelse. Derfor er det meget vigtigt, at vi afstemmer forventningerne. Også for at passe på os selv som fagpersoner”, siger Pernille Villumsen.

Hun forsøger derfor altid at indlede kontakten med patienterne med at fortælle, at hun kommer for at afklare patientens aktuelle funktionsniveau, eventuelle genoptræningsbehov og behov for hjælpemidler.

”Vi kunne give patienterne meget mere god og effektiv fysioterapi under indlæggelsen, men rammerne er ikke til det. Det er derfor nødvendigt at sige: ”kill your darlings” for at undgå daglig frustration og stress”, siger Pernille Villumsen. ●